

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

Комітет з питань державного будівництва, регіональної політики та місцевого самоврядування

В И С Н О В О К

від 4 жовтня 2017 р.
Протокол № 78

**Про проект Закону України про внесення змін до деяких
законодавчих актів України щодо форми вирішення
територіальною громадою питань місцевого значення**

(реєстр. № 4240 від 16.03.2016)

За дорученням Голови Верховної Ради України Комітет з питань державного будівництва, регіональної політики та місцевого самоврядування розглянув на своєму засіданні проект Закону України про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо форми вирішення територіальною громадою питань місцевого значення (реєстр. № 4240 від 16.03.2016), внесений народними депутатами України М.Курячим, І.Куліченком, К.Яринічем.

За визначенням суб'єктів законодавчої ініціативи зазначений законопроект внесений з метою створення реальної можливості втілення рішень, прийнятих на місцевому референдумі та врахування волевиявлення міської громади щодо перейменування міст обласного значення, чисельність яких наближена до одного (або більше) мільйона громадян.

Законопроектом пропонується, зокрема, внести зміни до законів України «Про засудження комуністичного та націонал-соціалістичного (нацистського) тоталітарних режимів в Україні та заборону пропаганди їхньої символіки», «Про географічні назви» та визначити, що рішення про перейменування міст обласного значення (чисельність яких наближена до 1 млн. громадян і більше) назви яких містять символіку комуністичного тоталітарного режиму проводяться шляхом проведення місцевого референдуму протягом року з дати закінчення строку надання пропозицій органами місцевого самоврядування (обласними державними адміністраціями), визначеного пунктом 7 цієї статті Закону.

Комітет відзначає, що відповідно до пункту 29 частини першої статті 85 Конституції України до повноважень Верховної Ради України належить утворення і ліквідація районів, встановлення і зміна меж районів і міст, віднесення населених пунктів до категорії міст, найменування і

перейменування населених пунктів і районів. Враховуючи зазначене, запропоновані в законопроекті положення щодо вирішення питання перейменування міст обласного значення чисельність яких наближена до 1 млн. громадян і більше шляхом проведення місцевого референдуму містять ознаки неконституційності.

Крім того, пунктом 8 статті 7 Закону України «Про засудження комуністичного та націонал-соціалістичного (нацистського) тоталітарних режимів в Україні та заборону пропаганди їхньої символіки» передбачено, що Верховна Рада України у тримісячний строк, який обчислюється з дня закінчення строку, визначеного пунктом 7 цієї статті Закону, приймає рішення про перейменування населених пунктів та районів, назви яких містять символіку комуністичного тоталітарного режиму, з урахуванням пропозицій, поданих Радою міністрів Автономної Республіки Крим, обласними, Київською та Севастопольською міськими державними адміністраціями, органами місцевого самоврядування, та рекомендацій Українського інституту національної пам'яті. У разі якщо протягом строку, встановленого пунктом 7 цієї статті Закону, пропозиції щодо перейменування населених пунктів та районів, назви яких містять символіку комуністичного тоталітарного режиму, не були подані до Верховної Ради України, відповідне рішення про перейменування таких населених пунктів та районів приймається Верховною Радою України на підставі рекомендацій Українського інституту національної пам'яті.

Виходячи з наведеного, у зв'язку зі впливом строків, визначених Законом для прийняття рішень про перейменування населених пунктів, назви яких містять символіку комуністичного тоталітарного режиму, Комітет вважає за необхідне констатувати, що процес «декомунізації» в частині приведення назв населених пунктів та районів у відповідність до вимог Закону завершено.

Головне науково-експертне управління Апарату Верховної Ради України у своєму висновку висловлює ряд зауважень та вважає, що за результатами розгляду у першому читанні законопроект доцільно повернути на доопрацювання суб'єкту права законодавчої ініціативи.

Міністерство фінансів України у своєму експертному висновку відзначає, що законопроект не має впливу на показники бюджетів, водночас прийняття рішення про проведення місцевого референдуму щодо перейменування міста та здійснення відповідних заходів потребуватиме виділення додаткових коштів. Разом з тим, Закон України «Про всеукраїнський та місцевий референдум», яким було врегульовано питання ініціювання та підготовки проведення референдуму визнаний таким, що втратив чинність. Отже, сьогодні проведення місцевих референдумів знаходиться поза межами правового регулювання. З урахуванням викладеного Міністерством фінансів України законопроект не підтримується.

Український інститут національної пам'яті вважає прийняття законопроекту у запропонованій редакції недоцільним.

Всеукраїнська асоціація органів місцевого самоврядування «Асоціація міст України» пропонує відхилити законопроект за результатами розгляду у першому читанні.

Заслухавши інформацію підкомітету з питань місцевих органів виконавчої влади та територіального устрою, з'ясувавши позицію народних депутатів України – членів Комітету, запрошених на засідання осіб, всебічно обговоривши питання Комітет **у х в а л и в:**

1. Вважати за доцільне, запропонувати Комітету Верховної Ради України з питань правової політики та правосуддя, який визначено головним з підготовки і опрацювання даного законопроекту, рекомендувати Верховній Раді України відповідно до пункту 3 частини першої статті 114 Регламенту Верховної Ради України проект Закону України про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо форми вирішення територіальною громадою питань місцевого значення (реєстр. № 4240 від 16.03.2016), внесений народними депутатами України М.Курячим, І.Куліченком, К.Яринічем, за наслідками розгляду в першому читанні повернути законопроект суб'єкту права законодавчої ініціативи на доопрацювання.

2. Направити цей висновок Комітету Верховної Ради України з питань правової політики та правосуддя, який визначено головним з підготовки даного законопроекту.

Голова Комітету

С.ВЛАСЕНКО